

श्री काञ्ची महास्वामी विद्या मन्दिर

SANSKRIT QUESTION BANK

कक्षा- VI

खण्ड-क(1 MARKS)

क) संस्कृत भाषायां लिखत-

- 1) SISTER-
- 2) GIRL -
- 3) SUN -
- 4) BALL -
- 5) PEACOCK-
- 6) SNAKE-
- 7) RIVER-
- 8) HAND-
- 9) GRANDFATHER-
- 10) HOUSE-
- 11) FARMER-
- 12) EYE-
- 13) BROTHER-
- 14) GLASS-
- 15) LION -

ख) वर्ण संयोगः कुरुत-

- I. म्+उ+त्+इः -----
- II. स्+ऊ+र्+य्+अः -----
- III. प्+उ+स्+त्+अ+क्+अ+म् -----
- IV. ज्+अ+ल्+अ+म् -----
- V. व्+इ+द्+य्+आ -----
- VI. त्+अ+क्+ष+अ+क्+अः -----
- VII. ऐ+र्+आ+व्+अ+त्+अः -----
- VIII. अ+ङ्+ग्+उ+ष+ठ+अः -----

IX.	ग्+ ऋ+ह्+अ+म्	-----
X.	अ+न्+अ+ल्+अः	-----
XI.	च्+अ+ष्+अ+क्+अः	-----
XII.	व्+ऋ+द्+ध्+अः	-----
XIII.	श्+उ+न्+अ+क्+अः	-----
XIV.	क्+आ+क्+अः	-----
XV.	प्+ अ र्+य्+ङ्+क्+अः	-----

ग) प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

- I. कक्षायां त्रिंशत् छात्राः सन्ति ।
- II. क्रीडायां सञ्चिनः प्रथमं स्थानं अलभत ।
- III. सः प्रातः भ्रमणाय गच्छति ।
- IV. पिता कार्यालये गच्छति ।
- V. एषः मयूरः अस्ति ।
- VI. वृद्धः शनैः चलति ।
- VII. एषा पाठशाला अस्ति ।
- VIII. अहम् पञ्चवादने उत्तिष्ठामि ।
- IX. रामेण सह कृष्णः गच्छति ।
- X. ते देवालयं गच्छतः।

घ) मेलनम् कुरुत-

I. मयूरः	- EYE
II. लता	- SOLDIER
III. नयनम्	- PEACOCK
IV. सैनिकः	- CREEPER
V. अध्यापिका	- FARMER
VI. मृगाः	- GIRL
VII. आपणम्	- ANIMALS
VIII. कृषकः	- TREE
IX. वृक्षः	- MARKET
X. बालिका	- TEACHER

ड) संख्यान् शब्दैः सह मेलनम् कुरुत-

- क) 3 - चत्वारि
ख) 11 - सप्तदश
ग) 8 - नव
घ) 5 - षोडश
ङ) 16 - एकोनविंशतिः
च) 9 - एकादश
छ) 17 - त्रयोदश
ज) 4 - अष्ट
झ) 19 - त्रीणि
ञ) 13 - पञ्च

च) वर्ण विच्छेदः कुरुत-

- I. नदी- न्+-----
II. वधू - व्+ -----
III. भानुः- भ् + -----
IV. वानरः- व्+ -----
V. माला - म्+ -----
VI. पितृ - प्+ -----
VII. मुनिः- म्+ -----
VIII. भावना- भ्+-----
IX. विश्वासः -व्+ -----
X. ब्राह्मणः - ब्+-----
XI. लघुः -ल्+ -----
XII. वर्णाः -व्+-----
XIII. बालकः -ब्+-----
XIV. मृगः - म्+ -----
XV. शुनकः - श्+ -----

छ) पुंलिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्ग पदानि पृथक् पृथक् लिखत-

(पुष्पम्, आपणः, कन्दुकः, लता, लक्ष्मी, पत्रम्, उद्यानम्, तरुः, बालिका, वनम्, गोविन्दः, सीता, सरस्वती, ईश्वरः, नयनम्)

पुंलिङ्गः	स्त्रीलिङ्गः	नपुंसकलिङ्गः
-----	-----	-----
-----	-----	-----
-----	-----	-----
-----	-----	-----
-----	-----	-----

छ) उदाहरणम् दृष्ट्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

उदाहरणम्-	चषकः	चषकौ	चषकाः
1)	-----	कृषकौ	-----
2)	सिंहः	-----	सिंहाः
3)	-----	-----	मृगाः
4)	मयूरः	-----	-----
5)	गजः	गजौ	-----
6)	-----	-----	वानराः
7)	सर्पः	-----	-----
8)	-----	-----	बालाः
9)	वृक्षः	-----	वृक्षाः
10)	-----	घटौ	-----

ज) उदाहरणम् दृष्ट्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

उदाहरणम्-	सीता	सीते	सीताः
1)	माला	-----	मालाः
2)	-----	लते	लताः
3)	छात्रा	-----	-----
4)	वाटिका	वाटिके	-----
5)	सरिता	-----	सरिताः
6)	-----	अजे	-----
7)	महिला	-----	-----
8)	-----	-----	बालाः

- 9) नौका ----- नौकाः
10) अनुजा ----- अनुजाः

झ) उदाहरणम् दृष्ट्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

उदाहरणम्-	फलम्	फले	फलानि
1)	वनम्	-----	-----
2)	-----	नेत्रे	नेत्रानि
3)	-----	-----	पुस्तकानि
4)	व्यजनम्	-----	-----
5)	-----	-----	नयनानि
6)	-----	याने	-----
7)	पत्रम्	-----	-----
8)	उद्यानम्	-----	उद्यानानि
9)	-----	-----	पुष्पाणि
10)	मित्रम्	-----	-----

खण्ड-ख(3 MARKS)

ज) उचित धातु रूपाणि लिखत-

1. कृ धातोः लङ् लकर रूपाणि लिखत-
2. कथ् धातोः विधिलिङ् लकर रूपाणि लिखत-
3. पच् धातोः लोट् लकर रूपाणि लिखत-
4. चल् धातोः लङ् लकर रूपाणि लिखत-
5. पृच्छ् धातोः विधिलिङ् लकर रूपाणि लिखत-
6. त्यज् धातोः लृट् लकर रूपाणि लिखत-
7. भू धातोः विधिलिङ् लकर रूपाणि लिखत-
8. हस् धातोः लोट् लकर रूपाणि लिखत-
9. पा धातोः लृट् लकर रूपाणि लिखत-
10. लिख् धातोः लट् लकार रूपाणि लिखत-
11. गाय् धातोः विधिलिङ् लकर रूपाणि लिखत-
12. धाव् धातोः लङ् लकर रूपाणि लिखत-
13. तर् धातोः लट् लकर रूपाणि लिखत-
14. दृश् धातोः लृट् लकर रूपाणि लिखत-

15. खेल् धातोः लङ् लकर रूपाणि लिखत-
16. विकस् धातोः लट् लकर रूपाणि लिखत-
17. क्रीड् धातोः लृट् लकर रूपाणि लिखत-
18. कृ धातोः लृट् लकर रूपाणि लिखत-
19. पठ् धातोः विधिलिङ् लकर रूपाणि लिखत-
20. वद् धातोः लङ् लकर रूपाणि लिखत-

खण्ड-ग(5 MARKS)

झ) उचित शब्द रूपाणि लिखत-

- 1) अकारान्तः पुल्लिङ्गः कृष्ण शब्दः
- 2) इकारान्तः पुल्लिङ्गः रवि शब्दः
- 3) उकारान्तः पुल्लिङ्गः गुरु शब्दः
- 4) इकारान्तः पुल्लिङ्गः कवि शब्दः
- 5) अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः सर्व शब्दः
- 6) दकारान्तः त्रिषुलिङ्गेषु स्वरूपः अस्मद् शब्दः
- 7) तकारान्तः स्त्रीलिङ्गः एतत् शब्दः
- 8) मकारान्तः नपुंसकलिङ्गः किम् शब्दः
- 9) तकारान्तः पुल्लिङ्गः तत् शब्दः
- 10) अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः फल शब्दः

-----XXXXXXXXXX-----